

www.parohiaserbanvoda.ro

Cuvântul care zidește

NU LIPSI DE LA LITURGHIA EUHARISTICĂ,
PENTRU CĂ EA NU ESTE COMPLETĂ FĂRĂ TINE!

DUMINICA A 5-A DIN POST
(a Cuv. Maria Egipteanca)

SF. CUV. TIT, FĂCĂTORUL DE
MINUNI; SF. MC. AMFIAN ȘI EDESIE

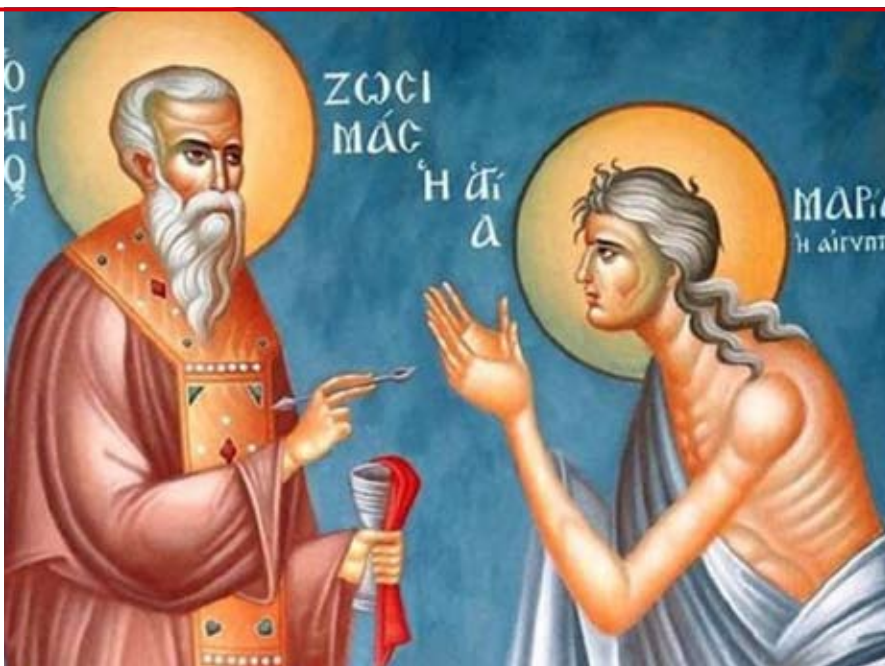

DATELE VIETII SFINTEI MARIA EGIPTEANCA

Pilda
pocăinței Sfintei

Maria Egipteanca este atât de cuprinzătoare și de pilduitoare, încât Sfânta Biserică vrea în mod deosebit să o întipărească în inimile noastre. Ca atare, pe lângă ziua pomenirii ei, 1 aprilie, i s-a închinat și duminica de astăzi, a cincea din Marele Post. De asemenea, numele ei este legat și de o serie de tropare din Canonul cel Mare. Viața Mariei Egipteanca, care a trăit la cumpăna secolelor IV și V, trecând la Domnul în anul 431, este cu atât mai relevantă cu cât ea a fost consemnată în scris de către Sfântul Sofronie, Patriarhul Ierusalimului între 634 și 638.

Maria Egipteanca a plecat de acasă la 12 de ani, fiind prostituată în Alexandria timp de 17 ani, iar la vârsta de 29 de ani s-a convertit și a plecat în deșert. Pe tot parcursul timpului cât fost prostituată, nu a primit, de fapt, plată pentru favorurile sexuale, ci a supraviețuit din cerșit și din torsul firelor aspre de in. Așadar, ea era în starea aceasta păcătoasă doar pentru satisfacerea dorințelor trupești și nu din interese materiale. Este foarte probabil că fusese botezată în copilărie, de vreme ce nu se vorbește de vreun botez, după convertirea ei. Iar, în povestea ei, spune: „sunt protejată de Sfântul Botez”. Mai mult, putem presupune că a beneficiat de o educație creștină, deoarece prima sa rugăciune de pocăință i-o adresează Maicii Domnului.

Icoana Maicii Domnului, înaintea căreia Maria Egipteanca s-a rugat, în Biserica Sfântului Mormânt, era așezată „pe un loc înalt”, în curtea dinaintea bisericii construite de împăratul Constantin cel Mare. Ea este menționată de Pelerinul din Piacenza (cca. 570) și de Epifanie Monahul (secolul al VIII-lea).

Epifanie afirmă în mod explicit că a văzut „în partea stângă a bisericii Sfântului Constantin ... icoana Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, care i-a interzis Sfintei Maria să intre în biserică, în ziua Înălțării Sfintei Cruci”.

Înainte de a merge în deșert, Maria a primit Sfânta Împărtășanie în Biserica Sfântului Ioan Botezătorul, în apropiere de râul Iordan. Biserica, construită de către împăratul Anastasie I (491-518), era situată la aproximativ 8 km nord de Marea Moartă și aproximativ 30 km de Ierusalim, în locul tradițional al botezului lui Hristos de către Ioan Botezătorul.

Cuvioasa Maria a trăit 47 de ani în deșert și niciodată nu a întâlnit vreun om în toți acești ani. Astfel, atunci când l-a întâlnit pe Zosima, era de 76 de ani, iar Zosima de 53 de ani. Maria a murit când era de aproximativ 78 de ani, pe 1 aprilie, în joia Săptămânii Patimilor, ceea ce înseamnă că, în acel an, Învierea Domnului a căzut pe 4 aprilie, așa cum s-a întâmplat și în anul 2010.

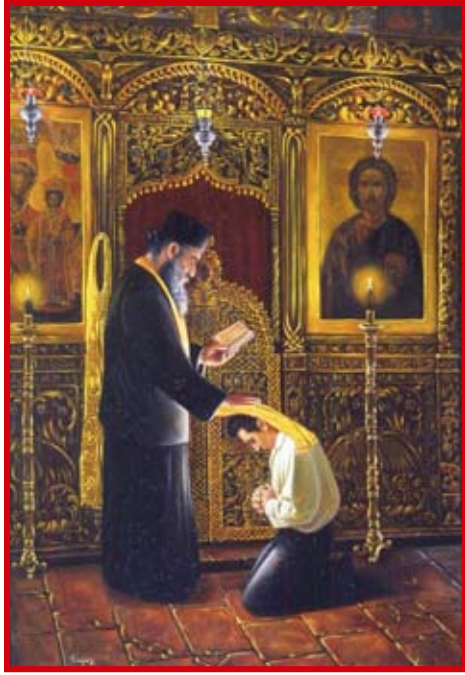
Maria a întâmpinat mari ispite în deșert timp de 17 ani, adică un număr egal de ani cu anii petrecuți în desfrâu,

în Alexandria. După această perioadă, ea a mai trăit încă 30 de ani sub ocrotirea harului lui Dumnezeu. Cuvintele sfintei sunt grăitoare: „Iar de atunci și până astăzi, puterea lui Dumnezeu cea în multe chipuri a păzit păcătosul meu suflet și smeritul meu trup. Pentru că numai gândind din ce fel de răutăți m-a izbăvit pe mine Domnul, îmi câștigam ca hrană neîmputănată nădejdea mântuirii mele, căci mă hrănesc și mă acopăr cu cuvântul lui Dumnezeu, care cuprinde toate, că nu numai cu pâine va fi omul viu. Și câți nu aveau acoperământ, în piatră s-au îmbrăcat, pe cât s-au dezbrăcat de îmbrăcămintea păcatului”. Drumul convertirii Sfintei Maria a fost străjuit de Sfânta Împărtășanie. Ea a primit Dumnezeuieștile Taine de doar două ori, la începutul și la finalul ascezei sale unice. Dar tocmai prin faptul că viața sfintei prezintă o excepție de la normele firești ale vieții, faptul că ea și-a dorit să se împărtășească înainte de a părăsi această lume arată, pentru noi, importanța primirii Trupului și Sângelui Domnului. ❀

Pr. Vlad Alexandru Mîndru

TAINA POCĂINȚEI SAU BOTEZUL LACRIMILOR

Doar două săptămâni ne mai despart de Înviere. Nu întâmplător Biserica a rânduit în Duminica a 5-a din Postul Mare aducerea aminte de Cuvioasa Maria Egipteanca, model de pocăință și de schimbare a vieții. Pregătirea pentru Paști nu este cea a bucatelor – aceasta doar în ultimul rând – ci cea mai importantă este primenirea sufletului, căci acolo, în inima noastră, învie Hristos. În martie ne-am curățat casele și le-am sfințit. Cu atât mai mult să ne căutăm în aceste zile duhovnicul pentru a ne curăți sufletul în Taina Spovedaniei și a-l sfinți apoi în Taina Împărtășaniei.

de iertare și dezlegare, punând mâinile pe epitrahilul așezat pe capul penitentului, a celui ce se spovedește. Dezlegarea constituie realitatea obiectivă a Tainei Spovedaniei. Ea nu are un caracter declarativ, ci este o invocare, întrucât preotul este doar un martor, iar Hristos, prezent în mod nevăzut, este Cel care primește mărturisirea și dă iertarea. Acest lucru este evident și în textul rugăciunii: „Domnul și Dumnezeu nostru Iisus Hristos, cu harul și cu îndurărilor iubirii Sale de oameni, să te ierte pe tine fiule/fiica (N) și să-ți lase ție toate păcatele”. Preotul a primit însă darul de a lega și a dezlega păcatele. Dar acest lucru trebuie să îl îndeplinească cu cea mai mare responsabilitate. De aceea, în semn de pocăință, cel care se mărturisește trebuie să promită că nu va mai săvârși acel păcat și să împlinească un canon: sporirea rugăciunilor, fapte de milostenie, citirea Scripturilor și a altor cărți. Canonul nu este pedeapsă, ci remediu, deoarece „de vreme ce ai venit la doctor, să nu te întorci nevindecat”.

Rolul duhovnicului

Duhovnici sunt episcopii sau preoții care au primit dreptul de a dezlega păcatele prin hirotesia în duhovnic. Duhovnicul trebuie ales din motive duhovnicești, pentru ca astfel spovedania să aibă roade bune în inima credinciosului. El nu este doar un simplu săvârșitor al acestei Taine. Duhovnicul trebuie să fie și doctorul nostru sufletesc și, cu cât ne cunoaște mai bine, cu atât ne poate ajuta mai mult. El ne este martor și însoțitor al celui ce se spovedește, căci, în rugăciunea de dezlegare se mai spune: „Iar eu, nevrednicul Său slujitor, prin puterea ce mi-a fost dată, te iert și te dezleg...”. În scaunul de spovedanie, duhovnicul trebuie să fie pe rând părinte, medic, învățător și judecător, dar aceste calități trebuie îmbinate cu dreapta socoteală. Ca părinte, el trebuie să încurajeze spovedania, pentru ca aceasta să fie sinceră și făcută cu gând de pocăință. Ca medic, are ca mijloace de vindecare sfaturile duhovnicești sau canoanele de pocăință. Ca

învățător, are datoria de a-l educa pe credincios, de a-l învăța despre adevărurile de credință. Iar ca judecător, el rostește sentința de dezlegare, de iertare a păcatelor.

Când, unde, cum, de ce trebuie să ne spovedim?

Toți credincioșii trebuie să se spovedească, în special cei bolnavi trebuie să se îngrijească să se spovedească și să se împărtășească. Dar și cei ce sunt sănătoși nu trebuie să amâne acest lucru, căci nu știm nici ziua, nici ceasul când se va lua de la noi sufletul nostru. De altfel, spovedania nu este legată de niște termene fixe de timp. Este adevărat că Biserica îndeamnă să ne spovedim măcar în cele patru posturi de patru ori. Putem merge la preotul duhovnic ori de cate ori simțim nevoia de a ne ușura sufletele de păcatele săvârșite. Și din acest motiv este bine să găsim un duhovnic care să ne fie mereu aproape, pentru a-l putea cerceta oricând, chiar și pentru un sfat. Spovedania se face de regulă în Biserică, în fața sau în apropierea icoanei Mântuitorului, sau acasă pentru cei bolnavi sau neputincioși. Spovedania trebuie să fie cât mai completă, să fie sinceră, făcută de bunăvoie, cu sentiment de pocăință. Nu în ultimul rând, ea trebuie să fie secretă, fără alți martori decât preotul, penitentul și Hristos cel nevăzut.

Spovedania înseamnă în primul rând a ne îndepărta de toate păcatele săvârșite, îmbrăcând haina cea nouă a virtuților creștine. Ea ne deschide calea spre desăvârșire, spre mântuire, ne sporește evlavia, credința, dragostea față de Dumnezeu. După spovedanie, sufletul se simte din nou curat, ca un nou născut, împăcat cu sine. Dar spovedania este și un act de curaj pentru a ne mărturisi păcatele. Rușinea pe care o simțim în fața duhovnicului trebuie să se transforme într-una binefăcătoare, adică să ne mărturisim păcatele cu umilință și cu voință deplină de a nu le mai repeta. Curățându-ne și primind iertarea păcatelor în urma spovedaniei, suntem îndreptățiți să ne unim cu Hristos în Taina Euharistiei. ❀

De folos ne este să citim aceste rânduri pentru a înțelege ce înseamnă, cum, unde și când se face spovedania.

Ce este Spovedania?

Spovedania, pocăința sau mărturisirea este Taina prin care Dumnezeu iartă, prin intermediul preotului duhovnic, păcatele mărturisite de creștini cu sinceritate în scaunul spovedaniei. Această taină are mai multe denumiri: pocăință, întrucât cel ce o primește trebuie să-și mărturisească păcatele și să le regrete din toată inima; mărturisire sau spovedanie, deoarece creștinul se mărturisește preotului; al doilea botez, căci prin lacrimi de pocăință adevărată se șterg păcatele, la fel ca și prin apa Botezului; iertare sau dezlegare, fiindcă prin ea se dezleagă păcătosul de legătura păcatelor; împăcare, căci prin ea ne împăcăm cu Dumnezeu.

Etapele Spovedaniei

În Taina Spovedaniei se disting patru trepte: căința sau părerea de rău; spovedania sau mărturisirea păcatelor; rugăciunea de iertare și dezlegare; îndeplinirea canonului de pocăință și reintegrarea în comunitate. Căința reprezintă determinarea de a fi iertat și de a ierta. Mărturisirea păcatelor sub epitrahilul duhovnicului, adică apelul la Biserică de a fi iertat și reprimat în comuniune, reprezintă momentul când credinciosul își recunoaște nevrednicia sa. Dacă la început spovedania se făcea în public, în semn de împăcare cu întreaga comunitate, astăzi a rămas în practică mărturisirea individuală și confidențială.

Preotul este cel ce rostește rugăciunea

PREOTUL ARE O MARE RESPONSABILITATE

Preotul nu poate închide niciodată ușa sa, pentru că are mare responsabilitate. Unul este descurajat, altul bolnav și are nevoie, altul își dă sufletul. Pe unii trebuie să-i primească, pe alții să-i cerceteze. Preotul nu poate spune nu. Se primejdiesc suflete? Trebuie să le ajute. Dacă nu le ajută și Dumnezeu le ia nepregătite, cine va avea răspunderea? Nu o va avea preotul?

Eu, ca monah, pot închide ușa, pot pleca în pustie, pot să dispar și să ajut cu rugăciunea fără zgomot. Pentru că treaba mea nu este să rezolv problemele lumii, ci să spun vreo rugăciune pentru lume. De aceea nu m-am făcut nici preot, nici duhovnic, ca să ajut în alt fel. Dacă aș fi fost preot în lume, n-aș fi putut închide ușa mea. Ar fi trebuit să mă conformez întotdeauna, fără deosebire, la orice mi-ar fi cerut ceilalți. Mai întâi m-aș fi îngrijit pentru toți oamenii parohiei mele și apoi ceea ce ar fi prisosit aș fi dat aceluia care mi-ar fi cerut să-i ajut. M-aș fi interesat nu numai de cei credincioși, ci și de cei necredincioși, de atei, de vrăjmașii Bisericii. Sau dacă aș fi fost duhovnic și unul mi-ar fi spus ceva despre altul, aș fi strigat și la acela, ca să rezolv problema. Aș fi telefonat să văd ce face celălalt care a avut o ispită, cum a înfruntat o oarecare problemă etc. Cum aș fi putut să mă liniștesc?

Ca să-l urmeze credincioșii, preotul trebuie să meargă în frunte. Vezi, într-o turmă merge înainte berbecul, pe care îl urmează celelalte oi. Când își întoarce coarnez spre dreapta, atunci se întoarce și restul turmei spre dreapta. Toate oile îl urmează pe berbec, adică pe cel mai mare al lor. De aceea oile nu se depărtează între ele, ci merg una după alta. Au pe berbec ca direcție, iar ele numai îl urmează.

– Părinte, cineva care are o responsabilitate păstorească este îndreptățit să iubească un suflet bun mai mult decât pe un altul ce are pretenții neraționale?

– Să presupunem că ești cioban și ai în turma ta mulți miei. Unii pasc bucurători și behăiesc, iar alții sunt închirciți sau cu vreo lipitoare pe ei și se depărtează de turmă. De care te vei îngriji mai mult? Nu te vei îngriji oare de cei care sunt închirciți? Sau dacă se repede spre unii un șacal și începe să zbiere, unde vei alerga? Spre aceia care zbiară: „Bee-bee” și pasc în liniște, sau spre aceia care zbiară cu disperare de frica șacalului? Pe cioban îl doare mai mult de mielul bolnav sau rănit și se îngrijește de el în chip deosebit, ba chiar îl ia și pe umerii săi. Atât pe cei care fac minuni, cât și pe cei răniți de vrăjmașul diavol să-i avem așezați în același loc al inimii noastre; să nu disprețuim în sinea noastră pe cei din urmă. Mai mult i-am iubit, m-a durut și îi am în mintea mea mereu pe cei ce au avut o viață rea și se nevoiesc să-și taie patimile lor, decât pe cei ce nu sunt chinuți de patimi. Când există dragoste lăuntrică, atunci simte și celălalt, pentru că dragostea aceasta îndulcește tot omul exterior și îl înfrumusețează cu Harul dumnezeiesc ce nu poate fi ascuns, pentru că strălucește. *(Extras din „Cu durere și dragoste pentru omul contemporan”)*

❖ Așa cum se îngrijește cineva ca medicul familiei să fie cât mai aproape de ea, tot astfel trebuie să se îngrijească ca și duhovnicul său să fie aproape de el. Un medic poate ajuta un bolnav atunci când este aproape de el mai bine decât profesorii universitari, deși aceia au atâta experiență. Iar aceasta pentru că îl poate urmări sistematic, iar atunci când va fi nevoie, îl va trimite la un medic de specialitate. M-a impresionat

următorul fapt atunci când eram în Sanatoriu: mulți bogați care aveau tuberculoză stăteau acasă și mergeau la ei profesorii universitari pentru a le face tratament. S-a dovedit însă că tratamentul n-a dat niciun rezultat, pentru că nu puteau să-i supravegheze sistematic. De aceea au fost nevoiți să creeze în Sanatoriu sectoare separate ca să fie internați acolo, astfel încât să fie supravegheați permanent.

Vreau să spun prin acestea că, așa cum medicul observă de aproape pe bolnav atunci când îi dă să facă un tratament, ca să vadă dacă medicamentele ce i le-a dat ajută sau au efecte contrare etc. și potrivit cu aceasta mărește sau micșorează doza, iar dacă va trebui, poate să schimbe chiar și tratamentul, tot astfel și duhovnicul, trebuie să observe de aproape sufletul, pentru că din timp în timp apar diferite schimbări și reacții, pe care nu le poate observa de departe. Iar aceasta o face ca să-l ajute pe deplin. Odată am spus unui suflet ce avea o ispită: „Fă așa și vei vedea că o vei trece!”. Și într-adevăr, m-a ascultat și a depășit ispita. După puțin timp a avut o ispită exact contrară, dar a înfruntat-o în același mod și s-a chinuit. Putea, binecuvântata, să trimită un om sau să scrie o scrisoare ca să mă întrebe ce trebuie să facă, fiindcă înfruntau o altă greutate. I-aș fi dat alt medicament, adică alt sfat. I-a fost însă greu să mă întrebe, deoarece eram departe. De aceea eu nu obișnuiesc să dau sfaturi de departe, dacă nu-l cunosc bine pe om și nu am o legătură strânsă cu el. *(Extras din „Nevoință duhovnicească”)* ❖

Cuviosul Paisie Aghioritul

CUVIOSUL PORFIRIE KAVSOKALIVITUL

Dăruiește tămăduire sufletelor și trupurilor

Scriu această epistolă dintr-un imbold lăuntric de a vorbi despre Gheronda Porfirie. Am trăit atâtea întâmplări timp de 14 ani alături de el, eu fiind unul dintre medicii săi, și simt că nu trebuie să ascund de frații mei tot ceea ce am trăit alături de el.

Vă voi povesti câteva întâmplări.

(Gheorghios Papazachos, prof. univ., medic cardiolog)

e să mergem împreună, mergem și în iad”, i-am răspuns și eu. Înainte de a închide telefonul mi-a mai zis: „Eu îți vorbesc serios iar tu glumești mereu. Să ne dea Dumnezeu pocăință amândurora!”

În ziua următoare am fost cam mâhnit gândind că am pierdut cei mai frumoși ani din viață fără să dobândesc ceva, închis în activitățile zilnice plictisitoare. Imediat a sunat gheronda și, cu 2-3 cuvinte de-ale lui, mi-a ridicat moralul:

„Doctore, ai auzit vreodată cuvintele nu vor gusta moartea? Putem, dacă vrem, să nu avem parte de moartea veșnică. Este de ajuns să-L iubim pe Hristos. Da, domnule doctor cardiolog, trebuie să-L iubești pe Hristos din toată inima ta (râde)”

Gheronda nu era numai medic al sufletelor și al trupurilor. Era și medic pentru celelalte vietăți pe care le-a plăsmuit Domnul. Iubea foarte mult animalele. În ultima vreme încerca să îmblânzească un vultur. Într-un sfârșit de săptămână, pe când se afla în nordul Evviei la o mănăstire pentru a se ruga, s-au întâmplat următoarele pe care mi le-a povestit chiar el: „O ciobăniță m-a rugat să citesc o rugăciune pentru turma sa pentru că i se îmbolnăveau caprele. Eu am fost de acord iar femeia a mers să adune turma și s-o aducă aproape de biserica unde mă aflam. M-am așezat în fața turmei, am ridicat mâinile în sus și am început să zic mai multe rugăciuni ce cuprindeau stihuri din psalmi care se referă la creație. Animalele se uitau la

mine de parcă înțelegeau. Niciuna nu se mișca. Mai apoi am lăsat mâinile în jos iar șapul a fost primul care s-a mișcat. S-a apropiat de mine, mi-a sărutat mâna și a îngenuncheat liniștit în fața mea. Zic bine, Pinelópi?”. A strigat-o pe nepoata sa care stătea mai la o parte. „Da, gheronda, exact așa s-a întâmplat, eram acolo”.

De câte ori mergeam la gheronda mă cuprindea un fel de teamă. Era teama ca nu cumva aceea să fie ultima oară când îl voi examina. De aceea, îi luam pulsul cu mare atenție, atingându-l cu mare grijă și respect, conștient fiind că ating trupul unui sfânt de mâine al Bisericii Ortodoxe. Când terminam examinarea și îmi luam mâna de pe pieptul lui, începea să zică fără încetare rugăciunea „Doamne, Iisuse Hristoase, miluiește lumea ta”. Cât datorează această lume, generația noastră, rugăciunilor părintelui Porfirie! Și cât îi datorez eu personal!

Plecând de la el, îmi plecam capul ca să mă binecuvânteze. Câteodată mă atinge cu toiagul lui – era un alt fel de a-și exprima bucuria – iar altădată îmi lua capul în mâinile sale spunând Rugăciunea. Aceasta era „electrocardiograma” lui.

Acum înțeleg de ce Dumnezeu a sădit în mine dorința de a studia medicina la o vârstă destul de înaintată și de a deveni cardiolog. A vrut Dumnezeu să-l cunosc de aproape și să-l ating pe harismaticul, ieromonahul simplu, iubit de toți, Gheronda Porfirios Bairaktáris.

Într-o zi mi-a spus: „Când voi pleca din această lume, voi fi mai aproape de voi. După moarte nu mai există distanțe”. Sper ca acum să intre mai ușor în casele noastre și în casa sufletului nostru. ❀

Gheorghios Papazachos

PROGRAMUL BISERICII ȘERBAN VODĂ ÎN PERIOADA 26 MARTIE 2-9 APRILIE 2023

ZIUA	ORA	SLUJBE/activități
Duminică 2.04	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica a 5-a din Post (a Cuv. Maria Egipteanca) Utrenia, Sfânta Liturghie
Miercuri 5.04	07 ³⁰ -09 ³⁰ 17 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	Liturghia Darurilor mai înainte sfințite Sfântul Maslu
Vineri 7.04	07 ³⁰ -09 ³⁰	Liturghia Darurilor mai înainte sfințite
Sâmbătă 8.04	08 ⁰⁰ -09 ⁰⁰	De la 22 ⁰⁰ Slujba de priveghere de toată noaptea (dezlegarea sărindarelor) Parastas cu pomenirea celor adormiți
Duminică 9.04	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica a 6-a din Post (a Floriilor) - Utrenia, Sfânta Liturghie

Gheronda, ca medic al meu, nu mi vedea doar suferințele trupesti, ci se îngrijea și de multele mele răni sufletești. În acest sens, se nevoia să mă facă să învăț ce este smerenia. Într-o după-amiază m-a sunat la clinică, imediat după ce terminasem de vorbit cu un cuplu, pacienți de-ai mei care au ținut să-mi mulțumească și să-și manifeste aprecierea față de mine prin vorbe foarte măgulitoare. Imediat ce au plecat, m-a sunat gheronda. „Iorgáki, sunt gheronda. Ascultă, noi doi vom merge braț la braț pe cărarea ce duce direct în iad. Vom auzi: Nebune, în această noapte voi cere de la tine sufletul tău. Și cele ce ai pregătit, ale cui vor fi?” L-am întrerupt. „Gheronda, de ce bunuri ne-am bucurat în această viață? De rabla de mașină pe care o am, de banii din cont pe care nu-i am ori de noaptea nedormite în gardă la spital?”. Mi-a răspuns imediat: „A, de ce spui așa ceva? Nu îți zice lumea ce medic bun ești? Că ai grijă de toți, nu îi gonești, nu îi cerți. Iar tu te bucuri tare mult când auzi toate acestea, nu-i așa? E! Ți-ai luat plata ta. La fel pățesc și eu. Toată lumea îmi spune că am harisme, că doar se ating de mine și se vindecă, că sunt sfânt. Iar eu, om fără minte și neputincios iau de bun tot ceea ce îmi spun oamenii. De aceea ți-am spus eu că o să mergem împreună în iad”. „Dacă